

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Kriterier for analysen af, hvorvidt statsstøtte til fremme af gennemførelsen af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse er forenelig med det indre marked

(2021/C 528/02)

1. INDLEDNING

1. I denne meddelelse gives der vejledning om vurderingen af offentlig finansiering af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse (i det følgende benævnt »vigtige projekter«) i henhold til Unionens statsstøtteregler.
2. Vigtige projekter kan i meget høj grad bidrage til bæredygtig økonomisk vækst, beskæftigelse, konkurrenceevne og modstandsdygtighed for industrien og økonomien i Unionen og styrket dens åbne strategiske autonomi ved at muliggøre banebrydende innovations- og infrastrukturprojekter via grænseoverskridende samarbejde og med positive afsmittende virkninger på det indre marked og samfundet som helhed.
3. Vigtige projekter gør det muligt at samle viden, ekspertise, finansielle ressourcer og økonomiske aktører fra hele Unionen i forsøget på at håndtere store markedssvigt, systemiske svigt eller samfundsmæssige udfordringer, som ellers ikke kunne afhjælpes. De er beregnet på at samle den offentlige og private sektor, således at der kan iværksættes storstilede projekter af betydelig fordel for Unionen og dens borgere.
4. Vigtige projekter kan understøtte alle politikker og tiltag, der søger at opfylde fælleseuropæiske mål, navnlig den europæiske grønne pagt ⁽¹⁾, den digitale strategi ⁽²⁾, det digitale årti ⁽³⁾, den nye industristrategi for Europa ⁽⁴⁾, herunder opdateringen af den ⁽⁵⁾, den europæiske strategi for data ⁽⁶⁾ og Next Generation EU ⁽⁷⁾. Vigtige projekter kan også bidrage til en bæredygtig genopretning efter alvorlige økonomiske forstyrrelser som dem, der er forårsaget af covid-19-pandemien, og støtte bestræbelserne på at styrke Unionens sociale og økonomiske modstandsdygtighed.
5. Under hensyntagen til den ajourførte nye industristrategi og strategien for små og mellemstore virksomheder (SMV'er) ⁽⁸⁾ er det vigtigt, at SMV'er og startup-virksomheder kan deltage i vigtige projekter og drage fordel af dem. Kommissionen vil i sin vurdering tage hensyn til alle omstændigheder, der tyder på, at der er mindre sandsynlighed for, at den anmeldte støtte vil fordreje konkurrencen på urimelig vis, f.eks. på grund af støttens størrelse.
6. Hvis vigtige projekter skal gennemføres, forudsætter det ofte, at offentlige myndigheder deltager i væsentlig grad, når markedet ellers ikke ville finansiere sådanne projekter. I denne meddelelse fastsættes de regler, der finder anvendelse, når offentlig finansiering af sådanne projekter udgør statsstøtte, for at statsstøtte til vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse kan betragtes som forenelig med det indre marked. Reglerne har navnlig til formål at sikre, at en sådan støtte ikke i urimelig grad påvirker samhandelsvilkårene mellem medlemsstaterne, og at begrænse støttens virkninger for samhandelen og konkurrencen til det nødvendige minimum.
7. Ifølge artikel 107, stk. 3, litra b), i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde kan støtte, der kan fremme virkeliggørelsen af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse betragtes som forenelig med det indre marked. Denne meddelelse indeholder derfor retningslinjer for, hvilke kriterier Kommissionen vil anvende ved vurderingen af statsstøtte til fremme af gennemførelsen af vigtige projekter. Først gøres der rede for anvendelsesområdet, og der opstilles en liste over de kriterier, Kommissionen vil anvende til at vurdere vigtige projekters art og betydning i forbindelse med anvendelsen af traktatens artikel 107, stk. 3, litra b). Dernæst gøres der rede for, hvordan Kommissionen vil vurdere, om en offentlig finansiering af vigtige projekter er forenelig med statsstøttereglerne.

⁽¹⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — »Den europæiske grønne pagt« (COM(2019) 640 final af 11. december 2019).

⁽²⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — »Europas digitale fremtid i støbeskeen« (COM(2020) 67 final af 19. februar 2020).

⁽³⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — »Det digitale kompas 2030: Europas kurs i det digitale årti« (COM(2021) 118 final af 9. marts 2021).

⁽⁴⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — »En ny industristrategi for Europa« (COM(2020) 102 final af 10. marts 2020).

⁽⁵⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, »Ajourføring af den nye industristrategi fra 2020: Opbygning af et stærkere indre marked til fremme af Europas genopretning« (COM(2021) 350 final af 5. maj 2021).

⁽⁶⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — »En europæisk strategi for data« (COM(2020) 66 final af 19. februar 2020).

⁽⁷⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — »Et vigtigt øjeblik for Europa: Genopretning og forberedelser til den næste generation« (COM(2020) 456 final af 27. maj 2020).

⁽⁸⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — »En SMV-strategi for et bæredygtigt og digitalt Europa« (COM(2020) 103 final af 10. marts 2020).

8. Denne meddelelse udelukker ikke den mulighed, at støtte til fremme af gennemførelsen af vigtige projekter også kan anses for at være forenelig med det indre marked på grundlag af andre traktatbestemmelser, særlig traktatens artikel 107, stk. 3, litra c). Disse bestemmelser tager dog ikke nødvendigvis fuldt ud højde for de vigtige projekters relevans, specificiteter og karakteristika, der kan kræve specifikke regler om støtteberettigelse, forenelighed og procedurer, som er beskrevet i denne meddelelse.

2. ANVENDELSESOMRÅDE

9. Kommissionen vil anvende principperne i denne meddelelse på vigtige projekter inden for alle erhvervssektorer.
10. Disse principper finder ikke anvendelse på:
- (a) foranstaltninger i form af støtte til kriseramte virksomheder som defineret i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering ⁽⁹⁾ eller eventuelle efterfølgende rammebestemmelser, med undtagelse af virksomheder, der ikke var kriseramte pr. 31. december 2019, men som blev kriseramte i fra og med den 1. januar 2020, så længe de midlertidige rammebestemmelser ⁽¹⁰⁾ finder anvendelse
 - (b) foranstaltninger i form af støtte til virksomheder, der ikke har efterkommet et krav om tilbagebetaling af støtte, som Kommissionen ved en tidligere afgørelse har erklæret ulovlig og uforenelig med det indre marked
 - (c) støtteforanstaltninger, som på grund af de betingelser, der er knyttet til dem, eller den måde, de finansieres på, i sig selv uundgåeligt udgør en tilsidesættelse af EU-retten ⁽¹¹⁾, især:
 - (i) støtteforanstaltninger, hvor støtten betinges af, at modtageren har sit hovedkontor eller hovedsageligt er etableret i den pågældende medlemsstat
 - (ii) støtteforanstaltninger, hvor støtten betinges af, at modtageren gør brug af nationalt producerede varer eller nationale tjenesteydelser
 - (iii) støtteforanstaltninger, der begrænser modtagernes mulighed for at bruge de opnåede FUI-resultater i andre medlemsstater.

3. KRITERIER FOR STØTTEBERETTIGELSE

11. Kommissionen vil, når den skal afgøre, om et projekt falder ind under anvendelsesområdet for traktatens artikel 107, stk. 3, litra b), anvende kriterierne i afsnit 3.1, 3.2 og 3.3 i denne meddelelse.

3.1. Projektdefinition

12. Den påtænkte støtte skal vedrøre ét projekt, der er veldefineret for så vidt angår mål og vilkår for gennemførelsen, herunder deltagere og finansiering ⁽¹²⁾.
13. Kommissionen kan også betragte et »integreret projekt«, dvs. en gruppe individuelle projekter, der indgår i en fælles struktur, en fælles køreplan eller et fælles program, der har samme mål og bygger på en kohærent systemisk tilgang, som støtteberettiget. De enkelte dele af det integrerede projekt kan relatere til forskellige niveauer i forsyningskæden, men skal være komplementære og tilføre betydelig merværdi i deres bidrag til opfyldelsen det europæiske mål ⁽¹³⁾.

⁽⁹⁾ Rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte ikke-finansielle virksomheder (EUT C 249 af 31.7.2014, s. 1). Som anført i punkt 23 i disse rammebestemmelser gælder det, at da det er selve virksomhedens overlevelse, der er i fare, kan en kriseramt virksomhed ikke betragtes som et velegnet instrument til at fremme andre politiske mål, før der er skabt sikkerhed for dens levedygtighed.

⁽¹⁰⁾ Meddelelse fra Kommissionen – Midlertidige rammebestemmelser for statslige foranstaltninger til støtte for økonomien under det nuværende covid-19-udbrud (EUT C 911 af 20.3.2020, s. 1) samt ændringer heraf.

⁽¹¹⁾ Se f.eks. sag C-156/98, *Tyskland mod Kommissionen*, [2000] ECLI:EU:C:2000:467, præmis 78, og sag C-333/07, *Régie Networks mod Rhone Alpes Bourgogne* [2008] ECLI:EU:C:2008:764, præmis 94 til 116.

⁽¹²⁾ To eller flere FoU-projekter skal betragtes som ét projekt, hvis de ikke kan adskilles klart fra hinanden, og især hvis der ikke er nogen sandsynlighed for, at de uafhængigt af hinanden vil få teknologisk succes.

⁽¹³⁾ I det følgende omtales et individuelt projekt og et integreret projekt som et »projekt«.

3.2. Fælleseuropæisk interesse

3.2.1. Generelle kumulative kriterier

14. Projektet skal udgøre et konkret, klart og identificerbart vigtigt bidrag til Unionens mål eller strategier og skal have en betydelig indvirkning på bæredygtig vækst, f.eks. ved at være af stor betydning for bl.a. den europæiske grønne pagt, den digitale strategi, det digitale årti og den europæiske strategi for data, den nye industristrategi for Europa og ajourføringen deraf, Next Generation EU, Den Europæiske Sundhedsunion ⁽¹⁴⁾, det nye europæiske forskningsrum for forskning og innovation ⁽¹⁵⁾, den nye handlingsplan for den cirkulære økonomi ⁽¹⁶⁾ eller Unionens mål om at opnå klimaneutralitet senest i 2050.
15. Det skal for projektet dokumenteres, at det er udformet med henblik på at afhjælpe vigtige markeds-mæssige eller systemiske fejl, der forhindrer projektet i at blive gennemført i samme omfang eller på samme måde, hvis der ikke ydes støtte, eller samfundsmæssige udfordringer, som ellers ikke imødegås eller afhjælpes hensigtsmæssigt.
16. Medmindre et lavere antal er begrundet i projektets art ⁽¹⁷⁾, skal projektet almindeligvis involvere mindst fire medlemsstater, og dets fordele må ikke være begrænset til de finansierende medlemsstater, men skal komme en større del af Unionen til gode. Fordelene ved projektet skal være klart fastlagt på en konkret og identificerbar måde ⁽¹⁸⁾.
17. Alle medlemsstater skal have en reel mulighed for at deltage i et nyt projekt. De anmeldende medlemsstater skal dokumentere, at alle medlemsstater er blevet underrettet om, at der eventuelt vil blive etableret et projekt, bl.a. gennem kontakter, alliancer, møder eller matchingarrangementer, der også involverer SMV'er og startup-virksomheder, og har haft mulighed for at deltage.
18. Fordelene ved projektet må ikke være begrænset til de pågældende virksomheder eller den pågældende sektor, men skal være af bredere relevans og anvendelse for Unionens økonomi eller samfund ved hjælp af positive afsmittende virkninger (f.eks. ved at have systemiske virkninger på flere niveauer af værdikæden eller på markeder i forgående eller efterfølgende omsætningsled eller have alternative anvendelsesmuligheder i andre sektorer eller føre til modalskift), som er klart defineret på en konkret og identificerbar måde.
19. Projektet skal indebære betydelig samfinansiering fra støttemodtageren ⁽¹⁹⁾.
20. Medlemsstaterne skal fremlægge dokumentation for, at projektet overholder princippet om »ikke at gøre væsentlig skade«, jf. artikel 17 i forordning (EU) 2020/852, eller andre sammenlignelige metoder ⁽²⁰⁾. I den overordnede afvejning af støttens positive virkninger i forhold til dens negative virkninger for konkurrencen og samhandelen vil Kommissionen betragte overholdelsen af dette princip som en vigtig faktor i sin vurdering. Generelt er det usandsynligt, at investeringer, der gør væsentlig skade på miljømål, jf. artikel 17 i forordning (EU) 2020/852, vil have tilstrækkelige positive virkninger til, at det kan opveje deres negative virkninger for konkurrencen og samhandelen. De positive virkninger af et projekt med hensyn til at afhjælpe vigtige markeds-svigt eller systemiske fejl eller samfundsmæssige udfordringer, som ellers ikke kunne afhjælpes, vil i alle tilfælde blive vurderet individuelt.

⁽¹⁴⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — »Opbygning af en europæisk sundhedsunion: Styrkelse af EU's modstandsdygtighed over for grænseoverskridende sundhedsstrusler« (COM(2020) 724 final af 11. november 2020).

⁽¹⁵⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — »Et nyt EFR for forskning og innovation« (COM(2020) 628 final af 30. september 2020).

⁽¹⁶⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — »En ny handlingsplan for den cirkulære økonomi – For et renere og mere konkurrencedygtigt Europa« (COM(2020) 98 final af 11. marts 2020).

⁽¹⁷⁾ F.eks. kan det under behørigt begrundede omstændigheder undtagelsesvis være berettiget med færre medlemsstater (men dog mindst to), hvis projektet vedrører indbyrdes forbundne forskningsinfrastrukturer, TEN-E- eller TEN-T-projekter, der er af grundlæggende tværnational betydning, fordi de er en del af et fysisk forbundet tværnationalt netværk eller er væsentlige for at øge trafikstyringen på tværs af grænser eller interoperabiliteten, eller hvis projektet finansieres med EU-midler, i forbindelse med hvilke der i de retlige bestemmelser om medlemsstaternes samarbejde kræves et lavere antal deltagende medlemsstater. Under alle omstændigheder skal projekterne udformes på en gennemsigtig måde i overensstemmelse med punkt 17.

⁽¹⁸⁾ Det forhold, at projektet udføres af virksomheder i forskellige lande, eller at forskningsinfrastrukturen efterfølgende benyttes af virksomheder, der er etableret i forskellige medlemsstater, er ikke tilstrækkeligt til, at et projekt kan betragtes som et vigtigt projekt. Domstolen har stadfæstet Kommissionens politik om at gå ud fra, at et projekt kan betragtes som værende af fælleseuropæisk interesse, jf. artikel 107, stk. 3, litra b), når det udgør en del af et transnationalt europæisk program, hvortil en række medlemsstaters regeringer yder støtte i fællesskab, eller når det skyldes en række medlemsstaters fælles indsats for at bekæmpe en fælles trussel. Forenede sager 62/87 og 72/87, *Exécutif régional wallon og SA Glaverbel mod Kommissionen* [1988] ECLI:EU:C:1988:132, præmis 22.

⁽¹⁹⁾ Når Kommissionen vurderer omfanget af samfinansiering, tager den hensyn til de specifikke forhold, der gør sig gældende i visse sektorer og for SMV'er. Under ekstraordinære og behørigt begrundede omstændigheder kan Kommissionen anse støtte for at være berettiget, selv om støttemodtageren ikke yder en betydelig samfinansiering.

⁽²⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 af 18. juni 2020 om fastlæggelse af en ramme til fremme af bæredygtige investeringer (EUT L 198 af 22.6.2020, s. 13). For foranstaltninger, der er identiske med foranstaltninger inden for rammerne af genopretnings- og resiliensplaner som godkendt af Rådet, anses deres overholdelse af princippet om »ikke at gøre væsentlig skade« for at være opfyldt, da dette allerede er blevet kontrolleret.

3.2.2. Generelle positive indikatorer

21. Ud over de kumulative kriterier i afsnit 3.2.1 vil Kommissionen tage positivt hensyn til følgende elementer, der foreslås af medlemsstaterne:
- (a) udformningen af projektet involverer Kommissionen eller et andet juridisk organ, som Kommissionens har delegeret sine beføjelser til, f.eks. Den Europæiske Investeringsbank og Den Europæiske Investeringsfond
 - (b) udvælgelsen af projektet involverer Kommissionen eller et andet juridisk organ, som Kommissionen har delegeret sine beføjelser til, forudsat at dette organ til dette formål fungerer som gennemførelsesstruktur
 - (c) projektets forvaltningsstruktur involverer Kommissionen — eller et andet juridisk organ, som Kommissionens har delegeret sine beføjelser til — og de deltagende medlemsstater
 - (d) projektet involverer væsentlige samarbejdsrelationer hvad angår antal af partnere, inddragelse af organisationer fra forskellige sektorer eller inddragelse af virksomheder af forskellig størrelse og navnlig samarbejde mellem store virksomheder og SMV'er, herunder startup-virksomheder, i forskellige medlemsstater og støtter udviklingen af mere gunstigt stillede regioner
 - (e) projektet indebærer samfinansiering fra en EU-fond ⁽²¹⁾ ved direkte, indirekte eller delt forvaltning
 - (f) projektet involverer et betydeligt bidrag fra uafhængige private investorer ⁽²²⁾
 - (g) projektet afhjælper en klart identificeret og betydelig strategisk afhængighed.

3.2.3. Specifikke kriterier

22. Forsknings-, udvikling- og innovationsprojekter (F&U&I-projekter) skal være af væsentlig innovativ art eller tilføre en væsentlig merværdi med hensyn til F&U&I i lyset af det aktuelle teknologiske niveau i den pågældende sektor ⁽²³⁾.
23. Projekter, der indebærer en første industriel anvendelse, skal gøre det muligt at udvikle et nyt produkt eller en ny tjeneste med højt forsknings- eller innovationsindhold eller at indføre en fundamentalt innovativ produktionsproces. Regelmæssige ajourføringer uden en innovativ dimension af eksisterende faciliteter og udvikling af nye versioner af eksisterende produkter kan ikke betragtes som en første industriel anvendelse.
24. I forbindelse med denne meddelelse forstås ved en første industriel anvendelse opskalering af pilotfaciliteter, demonstrationsanlæg eller det første udstyr og de første faciliteter, der dækker trinnene efter pilotlinjen, herunder testfasen og opskalering til serieproduktion, men ikke masseproduktion eller kommercielle aktiviteter ⁽²⁴⁾. Afslutningen af den første industrielle anvendelse fastsættes under hensyntagen til bl.a. de relevante F&U&I-relaterede resultatindikatorer, der peger på evnen til at påbegynde masseproduktion. Første industrielle anvendelsesaktiviteter kan finansieres med statsstøtte, forudsat at den første industrielle anvendelse finder sted i forlængelse af en F&U&I-aktivitet og i sig selv indeholder en vigtig F&U&I-komponent, der udgør en integrerende del, der er nødvendig for en vellykket gennemførelse af projektet. Den enhed, der varetager den første industrielle anvendelse, behøver ikke at være den samme enhed som den, der udførte F&U&I-aktiviteten, så længe den pågældende enhed erhverver retten til at anvende resultaterne fra førromtalte F&U&I-aktivitet, og både F&U&I-aktiviteten og den første industrielle anvendelse begge er beskrevet i projektet.
25. Infrastrukturprojekter inden for miljø, energi, transport, sundhed eller det digitale område, i det omfang de ikke er omfattet af punkt 22 og 23, skal være af stor betydning Unionens strategier for miljø, klima, energi (herunder energiforsyningssikkerhed), transport, sundhed, industrien eller den digitale sektor eller bidrage væsentligt til det indre marked, herunder, men ikke begrænset til, disse specifikke sektorer, og kan støttes i perioden, indtil de bliver fuldt ud operationelle efter opførelsen.

⁽²¹⁾ EU-finansiering, der forvaltes centralt af de institutioner, forvaltningsorganer, fællesforetagender eller andre organer i EU, som ikke er direkte eller indirekte under medlemsstatens kontrol, udgør ikke statsstøtte. Statsstøtte kan kumuleres med finansiering fra en EU-fond, forudsat at betingelsen i punkt 35 er opfyldt.

⁽²²⁾ Bidrag i form af materielle og immaterielle aktiver samt grunde skal beregnes til markedspris.

⁽²³⁾ Dette kan, hvor det er relevant, omfatte gradvise fremskridt mod det aktuelle teknologiske niveau, for så vidt et deltagende projekt klart og troværdigt tager sigte herpå og det beskrives, hvordan det går videre fra et sådant niveau.

⁽²⁴⁾ Begrænset salg, når det er nødvendigt i den specifikke sektor, i forbindelse med testfasen, herunder prøve-, feedback- eller certificeringssalg, indgår ikke i begrebet »kommercielle aktiviteter«.

3.3. Projektets betydning

26. Et projekt skal for at kunne betegnes som et vigtigt projekt have stor kvantitativ eller kvalitativ betydning. Det skal være usædvanligt stort eller omfattende eller indebære en meget betydelig teknologisk eller finansiel risiko eller begge dele. For at afgøre, hvor vigtigt et projekt er, vil Kommissionen tage hensyn til kriterierne i afsnit 3.2.

4. FORENELIGHEDSKRITERIER

27. Når Kommissionen vurderer, om støtte til fremme af gennemførelsen af et vigtigt projekt er foreneligt med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra b), tager den kriterierne ⁽²⁵⁾ i afsnit 4.1, 4.2 og 4.3 i denne meddelelse i betragtning.
28. Kommissionen foretager, jf. afsnit 4.2, en afvejningstest for at vurdere, om de forventede positive virkninger af støtten opvejer de eventuelle negative virkninger.
29. I betragtning af projektets karakter kan Kommissionen for de enkelte dele af det integrerede projekt antage, at der kan formodes at foreligge store markedssvigt, systemiske svigt og samfundsmæssige udfordringer samt et bidrag til en fælleseuropæisk interesse, hvis projektet opfylder de kriterier for støtteberettigelse, der er angivet i afsnit 3.

4.1. Støttens nødvendighed og proportionalitet

30. Støtten må ikke gå til dækning af omkostninger ved et projekt, som virksomheden under alle omstændigheder ville have iværksat, eller til kompensation for den normale forretningsmæssige risiko ved en økonomisk aktivitet. Uden støtten bør gennemførelsen af projektet være umulig, eller projektet bør kun kunne gennemføres i mindre målestok, i mindre omfang eller ikke tilstrækkelig hurtigt eller på en anden måde, som vil begrænse de forventede fordele betydeligt ⁽²⁶⁾. En given støtte betragtes kun som proportionel, hvis samme resultat ikke ville kunne opnås med mindre støtte.
31. Medlemsstaterne skal give Kommissionen alle relevante oplysninger om det projekt, der ønskes støtte til, samt en nøje beskrivelse af et kontrafaktisk scenarie, hvor ingen medlemsstat yder støtte ⁽²⁷⁾. Det kontrafaktiske scenarie kan bestå i, at der ikke findes et alternativt projekt, med dokumentation for, at dette er det mest sandsynlige kontrafaktiske scenarie, eller i et alternativt projekt, som støttemodtagerne har overvejet i deres interne beslutningstagning, og kan vedrøre et alternativt projekt, der helt eller delvist gennemføres uden for Unionen. For at dokumentere troværdigheden af det kontrafaktiske scenarie, som støttemodtagerne fremlægger, opfordres de anmeldende medlemsstater til at fremlægge relevante interne dokumenter fra støttemodtagerne, såsom præsentationer fra bestyrelsen, analyser, rapporter og undersøgelser ⁽²⁸⁾.
32. Hvis der ikke findes et alternativt projekt, vil Kommissionen undersøge, om støttebeløbet overstiger det niveau, der er nødvendigt, for at det støttemodtagende projekt er tilstrækkeligt rentabelt, f.eks. ved at gøre det muligt at opnå et internt afkast svarende til det sektor- eller virksomhedsspecifikke benchmark eller kritiske afkast. Støttemodtagernes normale krav til afkast i andre investeringsprojekter af lignende art, deres generelle kapitalomkostninger eller det afkast, der generelt observeres i den pågældende sektor, kan også anvendes til dette formål. Alle relevante forventede omkostninger og fordele i løbet af projektets levetid skal tages i betragtning.
33. Det maksimale tilladte støtteniveau fastsættes på grundlag af det konstaterede finansieringsbehov i forhold til de støtteberettigede omkostninger. Hvis det ifølge analysen af finansieringsbehovet er berettiget, kan støtteintensiteten dække alle de støtteberettigede udgifter. Ved finansieringsbehov forstås forskellen mellem de positive og negative pengestrømme i investeringens levetid tilbagediskonteret til deres aktuelle værdi på grundlag af en hensigtsmæssig diskonteringsfaktor, der afspejler hvilket afkast der er nødvendigt, for at støttemodtageren kan gennemføre projektet, navnlig i lyset af de involverede risici. De støtteberettigede omkostninger er anført i bilaget ⁽²⁹⁾.

⁽²⁵⁾ Ifølge Domstolen har Kommissionen en skønsmæssig vurdering med hensyn til at vurdere, om vigtige projekter er forenelige med det indre marked. Forenede sager 62/87 og 72/87, *Exécutif régional wallon og SA Glaverbel mod Kommissionen* [1988] ECLI:EU:C:1988:132, præmis 21.

⁽²⁶⁾ Støtteanmodningen skal indgives inden projektets påbegyndelse, som enten er påbegyndelsen af anlægsarbejdet som følge af investeringen, eller det første bindende tilsagn om køb af udstyr eller indgåelse af andre forpligtelser, som gør investeringen irreversibel, alt efter hvad der indtræffer først. Køb af grunde og forberedende arbejde såsom indhentning af tilladelser og indledende gennemførlighedsundersøgelser betragtes ikke som en påbegyndelse af projektet.

⁽²⁷⁾ For projekter, der gennemføres af SMV'er, kan det kontrafaktiske scenarie bestå i, at der ikke findes et alternativt projekt, jf. punkt 32.

⁽²⁸⁾ Når de meddelte oplysninger er omfattet af tavshedspligt, skal de behandles i overensstemmelse med artikel 30 i Rådets forordning (EU) 2015/1589 af 13. juli 2015 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af artikel 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EUT L 248 af 24.9.2015, s. 9).

⁽²⁹⁾ I tilfælde af et integreret projekt skal de støtteberettigede omkostninger beskrives nærmere for hvert enkelt projekt.

34. Hvis det fremgår af f.eks. interne virksomhedspapirer, at støttemodtageren står over for et klart valg mellem at gennemføre enten et projekt, hvortil der ydes støtte, eller et alternativt projekt, hvortil der ikke ydes støtte, sammenligner Kommissionen den forventede nettonutidsværdi af investeringen i det støttede projekt og det kontrafaktiske projekt, idet der tages hensyn til sandsynligheden for, at de forskellige forretningsscenarier opstår.
35. Statsstøtte til fremme af gennemførelsen af vigtige projekter kan kumuleres med EU-finansiering eller anden statsstøtte, forudsat at den samlede offentlige støtte, der ydes i forbindelse med de samme støtteberettigede omkostninger, ikke overstiger de mest gunstige finansieringssatser, der er fastsat i de relevante bestemmelser i EU-lovgivningen.
36. Som en yderligere sikkerhedsforanstaltning for at sikre, at statsstøtten fortsat står i et rimeligt forhold til målet og er begrænset til det nødvendige, kan Kommissionen anmode den anmeldende medlemsstat om at indføre en tilbagebetalingsmekanisme⁽³⁰⁾. Tilbagebetalingsmekanismen bør sikre en afbalanceret fordeling af yderligere gevinster, når projektet er mere rentabelt end forventet i den anmeldte analyse af finansieringsbehovet, og bør kun finde anvendelse på de investeringer, der på grundlag af de efterfølgende likviditetsresultater og statsstøtteudbetalinger opnår en forrentning, der overstiger støttemodtagerens kapitalomkostninger. En sådan tilbagebetalingsmekanisme bør være klart defineret på forhånd for at skabe finansiel forudsigelighed for støttemodtagerne på tidspunktet for beslutningstagningen om deltagelse i projektet. En sådan mekanisme bør udformes på en sådan måde, at der opretholdes stærke incitamentter for støttemodtagerne til at maksimere deres investeringer og projektsresultater.
37. Kommissionen vil i sin analyse tage følgende forhold i betragtning:
- (a) beskrivelse af den tilsigtede ændring: Medlemsstaten skal klart angive den adfærdsændring, som statsstøtten forventes at medføre, dvs. om et nyt projekt bliver påbegyndt, eller om et projekts størrelse, omfang, tempo eller grænseoverskridende dimension bliver styrket. Adfærdsændringen skal identificeres ved at sammenligne det forventede resultat og det forventede omfang af den tilsigtede aktivitet med og uden støtte. Forskellen mellem de to scenarier viser støtteforanstaltningens virkning og tilskyndelsesvirkning
 - (b) rentabilitet: Hvis et projekt ikke i sig selv vil være tilstrækkeligt rentabelt for en privat virksomhed, men det ville skabe store fordele for samfundet, er det sandsynligt, at støtten har en tilskyndelsesvirkning.
38. For at håndtere faktiske eller mulige direkte eller indirekte fordrejninger af den internationale samhandel kan Kommissionen tage hensyn til det forhold, at konkurrenter uden for Unionen — direkte eller indirekte — inden for de seneste tre år har modtaget eller vil modtage støtte med en tilsvarende intensitet for lignende projekter. Hvis det er sandsynligt, at fordrejninger af den internationale samhandel vil forekomme efter mere end tre år som følge af den pågældende sektors særlige karakteristika, kan referenceperioden dog forlænges tilsvarende. Hvis det overhovedet er muligt, forelægger den pågældende medlemsstat Kommissionen tilstrækkelige oplysninger til, at den kan vurdere situationen, især behovet for at tage hensyn til tredjelandskonkurrentens konkurrencefordel. Hvis Kommissionen ikke har dokumentation vedrørende den tildelte eller påtænkte støtte, kan den også begrunde sin afgørelse i indiciebeviser. Kommissionen kan også træffe passende foranstaltninger til at håndtere konkurrenceforvridninger, der skyldes subsidier modtaget uden for Unionen.
39. Kommissionen kan ved indsamling af bevismateriale gøre brug af sine undersøgelsesbeføjelser⁽³¹⁾.
40. Valget af støtteinstrument skal foretages under hensyntagen til det markedssvigt eller andre større systemiske svigt, der søges afhjulpet. Hvis det underliggende problem f.eks. er manglende adgang til finansiering, bør medlemsstaterne normalt søge at yde likviditetsstøtte såsom lån eller garantier⁽³²⁾. Hvis det også er nødvendigt at støtte virksomheden med en vis grad af risikodeling, vil et tilbagebetalingspligtigt forskud normalt være det foretrukne støtteinstrument. Tilbagebetalingspligtige støtteinstrumenter vil generelt blive anset som en positiv indikator.
41. Udvælgelsen af støttemodtagere gennem et konkurrencepræget, gennemsigtigt og ikkediskriminerende procedure vil blive betragtet som en positiv indikator.

4.2. Forebyggelse af urimelige konkurrencefordrejninger og afvejningstest

42. Medlemsstaterne skal fremlægge dokumentation for, at den foreslåede støtteforanstaltning udgør det rette politiske instrument til at tjene formålet med projektet. En støtteforanstaltning vil ikke blive anset for hensigtsmæssig, hvis det samme resultat kan opnås med mindre fordrejende politiske instrumenter eller støtteforanstaltninger.
43. For at støtten kan anses for at være forenelig med det indre marked, skal de negative virkninger af støtteforanstaltningen i form af fordrejning af konkurrencen og påvirkning af samhandelen mellem medlemsstaterne være begrænset og opvejes af støttens positive virkninger i kraft af bidraget til målet af fælleseuropæisk interesse.

⁽³⁰⁾ For projekter, der gennemføres af SMV'er, er det ikke nødvendigt at gennemføre tilbagebetalingsmekanismer, medmindre der foreligger ekstraordinære omstændigheder, navnlig i betragtning af de støttebeløb, der er anmeldt til sådanne projekter.

⁽³¹⁾ Jf. artikel 25 i Rådets forordning (EU) 2015/1589 af 13. juli 2015 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af artikel 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EUT L 248 af 24.9.2015, s. 9).

⁽³²⁾ Støtte i form af garantier skal være tidsbegrænset, og ved støtte i form af lån skal der fastsættes tilbagebetalingsperioder.

44. Når Kommissionen vurderer støtteforanstaltningens negative virkninger, koncentrerer den analysen om støttens forventede indvirkning på konkurrencen mellem virksomheder på de pågældende produktmarkeder, inklusive markeder i forudgående og efterfølgende led, og risikoen for overkapacitet.
45. Kommissionen vurderer risikoen for markedsafskærmning og markedsdominans. Projekter, som indebærer anlæg af infrastruktur ⁽³³⁾, skal opfylde principperne om åben og ikkediskriminerende adgang til infrastrukturen og ikkediskriminerende prissætning og netdrift, herunder dem, der er fastsat i EU-retten ⁽³⁴⁾.
46. Kommissionen vurderer de mulige negative virkninger for handelen, herunder den risiko for et støttekapløb mellem medlemsstater, der kan opstå, især med hensyn til valg af placering.
47. I sin vurdering af de potentielle negative virkninger for samhandelen vil Kommissionen overveje, om støtten er betinget af, at støttemodtageren flytter en produktionsaktivitet eller en anden aktivitet fra en anden kontraherende part i EØS-aftalen til den støtteydende medlemsstats område. En sådan betingelse forekommer skadelig for det indre marked, uanset hvor mange arbejdspladser der reelt er gået tabt i forbindelse med støttemodtagerens oprindelige etablering i EØS, og det er usandsynligt, at den vil blive opvejet af nogen positive virkninger.

4.3. Gennemsigtighed

48. Medlemsstaterne skal sikre, at følgende oplysninger offentliggøres på Kommissionens modul for gennemsigtighed i statsstøttetildeling eller på et centralt nationalt eller regionalt statsstøtwebsted:
 - (a) den fulde ordlyd af afgørelsen om at yde individuel støtte og dens gennemførelsesbestemmelser eller et link dertil
 - (b) navnet på de støtteydende myndigheder
 - (c) hver enkelt støttemodtagers navn og identifikator med undtagelse af forretningshemmeligheder og andre fortrolige oplysninger i behørigt begrundede tilfælde og med forbehold af Kommissionens godkendelse i overensstemmelse med Kommissionens meddelelse om tavshedspligt i statsstøttebeslutninger ⁽³⁵⁾
 - (d) støtteinstrumentet ⁽³⁶⁾, støtteelementet og, hvis disse er forskellige, støttens nominelle beløb udtrykt som det fulde beløb i national valuta, der er tildelt hver støttemodtager
 - (e) datoen for støttetildelingen og datoen for offentliggørelsen
 - (f) typen af støttemodtager (SMV/stor virksomhed/startup-virksomhed) navnet på den region, den støttemodtagende virksomhed ligger i (på NUTS II-niveau eller derunder) den vigtigste økonomiske sektor, hvor støttemodtageren har sine aktiviteter (på NACE-gruppeplan) målet med støtten.
 - (g) navnet på den region, den støttemodtagende virksomhed ligger i (på NUTS II-niveau eller derunder)
 - (h) den vigtigste økonomiske sektor, hvor støttemodtageren har sine aktiviteter (på NACE-gruppeplan)
 - (i) målet med støtten.
49. Kravet om at offentliggøre oplysninger gælder for individuelle støttetildelingen på over 100 000 EUR. De pågældende oplysninger skal offentliggøres, efter at afgørelsen om at yde støtte er truffet, og de skal opbevares i mindst 10 år og være tilgængelige for offentligheden uden restriktioner ⁽³⁷⁾.

5. ANMELDELSE, RAPPORTERING OG ANVENDELSE

5.1. Anmeldelsespligt

50. I henhold til traktatens artikel 108, stk. 3, skal medlemsstaterne på forhånd underrette Kommissionen om enhver påtænkt indførelse eller ændring af statsstøtteforanstaltninger, herunder støtte til et vigtigt projekt.
51. Medlemsstater, som deltager i det samme vigtige projekt, opfordres til så vidt muligt at indgive en fælles anmeldelse til Kommissionen, herunder en fælles tekst, der beskriver det vigtige projekt og dokumenterer dets støtteberettigelse.

⁽³³⁾ Det skal af hensyn til klarheden præciseres, at pilotlinjer ikke betragtes som infrastruktur.

⁽³⁴⁾ Hvis projektet involverer en energiinfrastruktur, er det underlagt takst- og adgangsregulering og kravene om adskillelse, hvis det kræves i lovgivningen om det indre marked.

⁽³⁵⁾ C(2003) 4582 (EUT C 297 af 9.12.2003, s. 6).

⁽³⁶⁾ Tilskud/rentetilskud, lån/tilbagebetalingspligtige forskud/tilbagebetalingspligtige tilskud, garanti, skattefordel eller skattefritagelse, risikofinansieringsstøtte, andet. Hvis støtten ydes via flere støtteinstrumenter, skal støttebeløbet anføres pr. instrument.

⁽³⁷⁾ Oplysningerne skal offentliggøres senest seks måneder fra datoen for støttetildelingen. I tilfælde af ulovlig støtte skal medlemsstaterne sikre offentliggørelse af disse oplysninger efterfølgende og senest seks måneder fra datoen for Kommissionens afgørelse. Oplysningerne skal foreligge i et format, som gør det muligt at søge og hente data og let offentliggøre dem på internettet, f.eks. i CSV- eller XML-format.

5.2. Efterfølgende evaluering og rapportering

52. Gennemførelsen af projektet skal være genstand for regelmæssig rapportering. Kommissionen kan eventuelt anmode om, at der foretages en efterfølgende evaluering.

5.3. Anvendelse

53. Kommissionen anvender principperne i denne meddelelse fra den 1. januar 2022.

54. Den anvender disse principper på alle anmeldte støtteprojekter, som den skal træffe afgørelse om fra og med den 1. januar 2022, også selv om projekterne blev anmeldt før denne dato.

55. I tilfælde af uanmeldt støtte anvender Kommissionen principperne i denne meddelelse, hvis støtten er ydet fra og med den 1. januar 2022, mens den i alle andre tilfælde anvender de regler, der var gældende på det tidspunkt, hvor støtten blev ydet, jf. meddelelsen om fastlæggelse af reglerne for vurdering af ulovlig støtte ⁽³⁸⁾.

—

⁽³⁸⁾ Kommissionens meddelelse om fastlæggelse af reglerne for vurdering af ulovlig statsstøtte (EFT C 119 af 22.5.2002, s. 22).

BILAG

Støtteberettigede omkostninger

- a) Feasibilityundersøgelser, herunder forberedende tekniske undersøgelser, og omkostninger til indhentning af de tilladelser, der er nødvendige for at gennemføre projektet.
 - b) Omkostninger til instrumenter og udstyr (herunder installationer og transportkøretøjer) i det omfang og i den periode disse anvendes til projektet. Hvis sådanne instrumenter og sådant udstyr ikke anvendes til projektet i hele deres livscyklus, betragtes kun de afskrivningsomkostninger, der svarer til projektets varighed, og som er beregnet på grundlag af god regnskabspraksis, som støtteberettigede.
 - c) Omkostninger til erhvervelse (eller opførelse) af bygninger, infrastruktur og grunde i det omfang og i den periode disse anvendes til projektet. Hvis disse omkostninger fastlægges ud fra den kommercielle overførselsværdi eller de faktiske afholdte kapitalomkostninger i modsætning til afskrivningsomkostningerne, skal restværdien af grunden, bygningerne eller infrastrukturen fratrækkes finansieringsbehovet enten før eller efter.
 - d) Omkostninger til andre materialer, forsyninger og lignende produkter, som er nødvendige for projektet.
 - e) Omkostninger til opnåelse, validering og beskyttelse af patenter og andre immaterielle aktiver. Omkostninger til kontraktforskning og køb eller licensering af teknisk viden og patenter fra eksterne kilder på armslængdevilkår samt omkostninger til konsulentbistand og tilsvarende tjenester, som udelukkende anvendes til projektet.
 - f) Omkostninger til personale og administration (inklusive indirekte omkostninger), som følger umiddelbart af F&U&I-aktiviteter, herunder de F&U&I-aktiviteter, der vedrører den første erhvervmæssige anvendelse, eller i tilfælde af et infrastrukturprojekt, omkostninger, der er påløbet i løbet af opførelsen af infrastruktur.
 - g) Kapital- og driftsomkostninger i det omfang og i den periode disse anvendes til projektet, hvis der er tale om støtte til et projekt vedrørende første industrielle anvendelse, forudsat at den industrielle anvendelse sker i forlængelse af en F&U&I-aktivitet og i sig selv indeholder en vigtig F&U&I-komponent, der udgør en integrerende del, der er nødvendig for en vellykket gennemførelse af projektet. Driftsomkostningerne skal have tilknytning til en sådan projektkomponent.
 - h) Andre omkostninger kan også blive godkendt, hvis det skønnes berettiget, og hvis de er uløseligt knyttet til gennemførelsen af projektet, med undtagelse af de driftsomkostninger, der ikke er dækket af litra g).
-